

Water en bodem sturend

Hoe maken we de ecologie in Laag-Nederland bestendig tegen stressoren van de toekomst:

welke ecologische eisen kunnen worden meegegeven?

Integraal waterbeheer => drietrapsstrategie & KRW => water & bodem sturend

- **Integraal waterbeheer** is een vorm van waterbeheer waarin verschillende doelstellingen en beheersvormen samenkomen, zoals het beheer van *grondwater*, het beschermen tegen *overstromingen* en het tegengaan van *watervervuiling*; kwam op rond **1980** (Wikipedia).
- De drietrapsstrategie van **vasthouden-bergen-afvoeren** is sinds het jaar **2000** de uitwerking van het beleid in Nederland om hemelwater niet direct af te voeren uit een gebied. De afvoer wordt door inzet van deze strategie zoveel mogelijk vertraagd om *overlast* benedenstrooms te voorkomen en *verdroging* van het bovenstroomse gebied tegen te gaan (Wikipedia).
- De **Kaderrichtlijn Water** is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de *waterkwaliteit* van de Europese wateren vanaf 2015 aan bepaalde eisen moest voldoen. De richtlijn is sinds eind **2000** van kracht voor het waterbeheer, dat wil zeggen voor het totaal aan activiteiten die tot doel hebben om het grond- en oppervlaktewater zo goed mogelijk te beheren (Wikipedia).

Water en bodem sturend

- Kabinet maakt water en bodem sturend bij ruimtelijke keuzes (Nieuwsbericht, 25-11-2022)
- Voldoende en schoon water en een gezonde bodem. Het is van groot belang voor iedereen in ons land. Daarom wil het kabinet water en bodem sturend laten zijn bij beslissingen over de inrichting van ons land. Dat heeft de ministerraad besloten, op voorstel van minister Harbers en staatssecretaris Heijnen van Infrastructuur en Waterstaat.

Nieuwe wijn in oude zakken?

- Waterkwaliteit, waterkwantiteit, bodembeheer, klimaat, grondwater, oppervlaktewater, etc.
- Alle onderwerpen worden meegenomen....

⇒ Nee: geen nieuwe wijn in oude zakken!

⇒ Maar is aquatische ecologie voldoende opgenomen in deze kamerbrief?

Vraag voor discussie

- Leiden de structurerende keuzes uit 'water en bodem sturend' tot een verbetering van de waterkwaliteit?
- Wat dient toegevoegd te worden aan de structurerende keuzes om de (aquatische) ecologie te verbeteren?
- Uitgangspunt: relatief korte termijn
- Laag Nederland, met name veenweidegebieden

Laagveengebieden: structurerende keuze 25

- We bewegen toe naar een grondwaterstand van 20 cm tot 40 cm onder maaiveld, afhankelijk van de bodemcompositie, omstandigheden van het watersysteem en de behoeften van het gebied. Hiermee wordt bereikt dat bodemdaling wordt geminimaliseerd en uitstoot broeikasgassen wordt gereduceerd. Dit wordt in NPLG gebiedsprocessen door alle betrokken partijen samen uitgewerkt.
- Stelling 1: een natuurlijk waterpeil is goed voor aquatische ecologie!

Laagveengebieden: structurerende keuze 26

- We minimaliseren de aanvoer van gebiedsvreemd water. Daardoor houden we zoveel mogelijk zoetwater beschikbaar voor peilopzet en tegengaan van verzilting. De provincies en waterschappen maken in gebiedsprocessen ruimte voor het vasthouden en bergen van zoveel mogelijk gebiedseigen water. Met name in perioden van droogte zal externe aanvoer toch nodig blijven.
- Stelling 2: inlaat beperken is goed voor aquatische ecologie!

Laagveengebieden: structurerende keuze 27

- We beheren onze landbouwgronden duurzaam. In aanvulling op structurerende keuze 18 voorkomen we hiermee onomkeerbare oxidatie van veen en behouden we ook voor de toekomst waardevolle landbouwgronden. We werken maatregelen voor beheer van landbouwgronden op het gebied van materieel, nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen etc. uit. Het Rijk vraagt provincies stevig in te zetten op het behoud van grasland.
- Keuze 18: beheer van landbouwgronden: nutriënten, materieel en gewasbeschermingsmiddelen
- Stelling 3: duurzaam beheer van landbouwgronden is goed voor ecologie!

Laagveengebieden/ zandgebieden: structurerende keuze 32

- In de gebiedsprocessen zetten we ... kunnen we ook andere doelstellingen realiseren (zoals natuur, groenblauwe dooradering en waterberging).
- In Handreiking NPLG: Het netwerk kan onder meer bestaan uit ecologisch beheerde sloten, slootkanten, houtwallen en bomenrijen. De realisatie van 10% groenblauwe dooradering is een essentieel onderdeel van de uitvoering die sturing geeft aan de manier waarop de natuur-, water- en klimaatdoelen behaald worden.

- Stelling 4: 10% groen-blauwe dooradering is essentieel voor het halen van de KRW doelstellingen

